

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, dne 27. maja 1892.

Še so v Avstriji sodniki!

V Ljubljani, 25. maja.

Borbo, neprestano borbo ima naš jezik pred sodišči. Če smo že toliko dosegli, da v tej ali oni slovenski pokrajini sodišča sprejemajo slovenske vloge, gotovo se delajo težave, kadar je treba dati slovensko rešilo ali slovensko odločbo. Tedaj se nič ne misli na temeljni državni zakon, ki slovenskemu jeziku zagotavlja popolno enakopravnost, tedaj se le marljivo preiščejo ministerski jezikovni ukazi, da se dožene slučaj, za kateri bajé ničesar ne določa ukaz, tako da ni treba izdati slovenske odločbe slovenski stranki. To se sosebno godi v pravnih, v katerih tožitelj nastopa s slovenskimi govori, toženec pa z nemškim ali laškim jezikom. Zaradi tega, ker toženčev zastopnik, ki je navadno naš politični nasprotnik, ni hotel govoriti ali zapisavati slovenski, zaradi tega naj se pa slovenski tožitelj zadovolji s sodno odločbo v tujem jeziku. To naj je enakopravnost! V takih razmerah nas je moral pa posebno razveseliti pravični pravorek naše najvišje sodne instance, kateri je priobčen v zadnji 5. številki „Slovenskega Pravnika“. Slučaj je bil nastopni:

Gosp. Jurij Kmetič iz Trzina vložil je po svojem Ljubljanskem odvetniku proti Tržačanu Baneliju tožbo pri mestnem okraj. sodišči v Trstu. Tožba je bila slovenska in sodišče je popolnem pravilno določilo narok za obravnavo s slovenskim jezikom. Koj se vam oglasi za toženca Tržaški odvetnik dr. Angeli in se pritoži zoper tožbeni odlok samo zaradi tega, ker se je izdal na slovenskem jeziku. Mi verjamemo, da je irredentovce silno razkačilo to, ker se je pri Tržaškem sodišči sprejela slovenska vloga in se tudi slovenski rešila, kajti jezik, ki je njim kakor trn v peti, ta jezik je sedaj začelo spoštovati celo cesarsko kraljevo sodišče! Toda tudi višje sodišče Tržaško je pripoznalo veljavo slovenskega jezika, odbilo je neutemeljeno laško pritožbo in izrecno proglasilo v svojih razlogih, da je tudi v pokrajini Tržaški slovenščina jezik, s katerim se upravičeno oglašajo stranke pri so-

diščih in s katerim se jim upravičeno rešujejo slovenske vloge (odločba z dne 8. novembra 1889. l. št. 4315). Laški odvetnik je torej moral lepo obdržati slovenski odlok in spustiti se v pravdo. — Pravda se je potem vršila za toženca v laškem jeziku, tožitelj pa se je po svojem namestniku v Trstu, ker tedaj še ni bilo nobenega slovenskega odvetnika v Trstu, pravedal z nemškim jezikom. Ko se je pravedanje zaključilo, izdalo je okrajno sodišče začasno odločbo v ta namen, da se dopusti zaslišanje toženčevih prič. Ta odločba je izdana bila na slovenskem jeziku. — Sedaj se pa zopet razsrdi laški odvetnik in pritoži se naravnost do višjega sodišča Tržaškega zaradi tega, ker je odločba bila slovenska. In res, pomagala je pritožba, kajti višje sodišče je uničilo dokazni odlok in okrajnemu sodniku zaukazalo, da mora izdati svojo odločbo ali v laškem ali pa v nemškem jeziku; sklicevalo se je v svojih razlogih na to, da je bila v tej pravdi zgolj tožba slovenska, da se pa potem tožitelj ni več posluževal slovenščine in je tako nekako sam opustil njeno rabo, in tudi sodnik ni razum tožbenega odloka izdajal drugih pravnih odlokov na slovenskem jeziku. Nepopisno je bilo mej Italijani veselje nad to višjesodno odločbo! Irredentovski listi so vse vprek pisali o njej in zmagonosno končali svoje slavospeve z vzklikom: „Še so v Avstriji sodniki!“ — Ali sedaj pa je nastopil tudi tožiteljev Ljubljanski zastopnik za pravice slovenskega jezika. Vložil je pritožbo do najvišjega sodišča na Dunaji, izpodbijal nazore višjega sodišča, in dokazal, da ni nikaka ničnost to, če se je izdala slovenska začasna odločba, akopram je bila samó tožba slovenska, naj ostane torej pri slovenskem dokaznem odloku!

To pritožbo, ki je bila sestavljena na slovenskem jeziku, rešilo je najvišje sodišče z odločbo z dne 21. aprila 1892. l. št. 4529 in sicer rešilo ugodno za slovenski jezik. Naše najvišje sodišče ni samo postavilo slovenskega dokaznega odloka v pravno moč, ampak je v svojih razlogih izdalo tudi za naše sedanje razmere neprecenljivo navodilo za vsa sodišča. Če je slovenski jezik sploh pri kakem sodišči pripuščen — tako po svojem smislu piše najvišji sodnik, — če se je slovenska tožba slovenski rešila,

potem so tudi poznejšnje pravdne rešitve v slovenskem jeziku čisto pravilne, akotudi sta se stranki v pravdi za svoje pravdne govore posluževali drugega jezika. In zakaj to? Zato ker pravda v tem slučaju teče na podlogi slovenske tožbe, zato, ker je slovenski jezik tisti jezik, v katerem se je vložila tožba in zahteva.

To, kar tukaj izreka naše vrhovno sodišče, je prevažno uprav te dni. Čitatelji naši se še spominjajo, da smo pred kratkim priobčili v našem listu slučaj, zaradi katerega je bila celo naša interpelacija v državnem zboru potrebna. V tistem slučaju se pri Ljubljanskem deželnem sodišči ni samo vložila slovenska tožba, ampak tožitelj se je ven in ven posluževal svojega slovenskega jezika, toženec pa je pač rabil nemščino. Tu se ni moglo reči, kakor v Trstu, da je tožitelj opustil rabo slovenskega jezika. Vender pa je deželno sodišče izdalo nato nemško začasno odločbo, to je midsodbo. Ako bi bilo izdalo slovensko, potem bi se bil mogel tu nemški toženec prav tako malo pritožiti, kakor se je zastopnik pritoževal v Trstu laški toženec proti slovenskemu dokaznemu odloku, kajti, pravi najvišje sodišče, tožba in tožbena zahteva je odločilna tudi za jezik odločeb, v Ljubljanskem slučaju pa je tožba in sploh vse, kar je tožitelj govoril, slovensko bilo.

Slovenski pravniki in pravozastopniki naj si dobro zapomnijo velevažni judikat! Gotovo je sedaj, da sodnik, ki zgolj iz ozira na slovensko tožbo, četudi je sicer pravda mešana, spisuje in izdaje slovenske začasne ali konečne odločbe, upravičen je v to inima pravne nazore najvišjega sodišča na svoji strani! Drugo je vprašanje, ali je to tudi storiti dolžan, dolžan nasproti stranki, ki je vložila slovensko tožbo, in ali se bodo slovenske stranke, katere vender le ne dobé slovenskih odločeb, mogle z uspehom pritoževati zaradi tega? To vprašanje je žalibog, vzlic členu XIX., v praksi prav sedaj odprto. Rešiti se ima formalno vsled zadnje interpelacije do pravosodnega ministra, a rešilo se bode, kakor upamo, ugodno tudi sodnim potem, kajti, kakor vidimo na Tržaškem slučaju: „Še so v Avstriji sodniki!“

LISTEK.

Častita gospa!

Prekrasni majnik se bliža koncu, a jaz sem vam še vedno pismo na dolgu Vidim Vas, nekoliko vam zatemneva lepo lice, ker menite, da že plavam v sentimentalnosti in da še hočem govoriti, kako bode skoraj že minil zlati majnik, ki pa je žali Bog zlat le še v spominih. „Spiritus je šel po vodi, le flegma je ostala.“ Ne, gospa, nikari bati se. Žal mi je sicer, da nisem slikar, ne zaradi tega, ker bi se hotel truditi, da bi naslikal lesketajoče se jutro ali vonjavopolni večer. Ne, drugo sliko bi napravil, popolnem prozajično. Kaj morem, če sem se tako zavzel za junaško postopanje čeških poslancev v Dunajski zbornici, da, ako imam te pred očmi in se potem spomnim na nekatera „naša“, da moram vzklikniti: „O joj nam!“ In ko sem pred nekaj dnevi v „Slovinci“ čital, kako sta gospoda Klun in Povše v ministerski hiši koledovala, in kako gospod Klun še prav razmazano pripoveduje, kako sta se z ministerskimi gospodi pomenkovala in kako

sta mej njimi še celo Ljubljana našla, ki jima je roko dal in s katerim sta se tako prijazno in po domače pomenila, kakor bi bili sedeli okrog mize in imeli pred seboj skledo dobro pocvrkanih kranjskih žgancev — tedaj me je prešinila misel: O zakaj nisi slikar, da bi ta prizor naslikal in sliko hranil, da bi naši potomci, ki bodo čitali čenčarije, katere si upa poročati državni poslanec v svoj „leibžurnal“, tudi sprevideli in zuali, da nas je bilo dosti taci in da smo bili vsi zavedni tisti, ki si po taci poročilih svojih državnih mandatarjev niso mogli predstavljati drugače, nego pri žgancih in s tako „stavtijo“, kakeršno sta imela pred očmi Levstik in Jurčič, kadar sta opisovala svoje tipične berače. O zavednost slovenskega naroda, ki si še tako globoko zakopana, kdaj te bodo izvabili na dan tvoji pripadniki, ako si moramo tiste, ki nam hočejo biti vodje, predstavljati prihuljene, s klobukom v roki in z beraško malho na ramenih!

I, „kaj pa je tebe treba bilo“, Sorodolski! Ali si ti zares samo zaradi tega na Dunaji, da ima gospod Klun kako igračico pri sebi? Ali ne čutiš, kaka hinavsko pikra persiflaža tiči v tem, če gosp. Klun „Slovincu“ poroča, da bodeta ti in on v zameno

za to, ker sta glasovala proti Mladočehom in za Plenerja, pridobila nam Zedinjeno Slovenijo? Jaz ga prav vidim gospoda Kluna, kako se je ves tresel od smehu, ko je to poročilo napisal, ko je mej tebe in sebe prištilil Zedinjeno Slovenijo! Kakšna bodi ta Klunova Zedinjena Slovenija? Jaz saj si je ne morem drugačne misliti, nego li kakšno branjevko, ki je za pol drugo glavo večja od tebe, Sorodolski, in ki gleda napihneno pred se, kakor bi hotela reči: „No, tega bi si pa jaz ne bila nikdar mislila, da bom še kdaj predstavljala Zedinjeno Slovenijo“. In njej na levi pa gospod Klun, katerega ni še nikdar nobena, še taka gorostasnost v zadrego spravila, kako se sladko smehlja in ozira na vse strani, češ: „No kaj ni „junak“ naša Zedinjena Slovenija?“

„To pa je pretiravo!“ čujem Vas, častita gospa, „saj ni pl. Sorodolski še nikdar zinil na Dunaji, ko takrat, ko je rekel „da“ za Plenerjev predlog proti Mladočehom in sedaj ga pa tako hudomušno napadate!“ Ne hudujte se mi, jaz bi si ne bil nikdar upal Sorodolskemu prisvajati drznosti, da bode on tirjal od ministerstva zedinjeno Slovenijo. Gospod Klun je tak fantast, ne jaz,

Državni zbor.

Na Dunaji 24. maja.

Danes je govoril strokovnjak o valutnih rečeh, nemško-liberalni posl. Neuwirth več ur in s svojimi argumenti, s katerimi je pobijal vladno predlogo, naredil mogočen utis. Razen njega govorila sta še grof Fries in dr. Kaizl, kateri je imenom mladočeškega kluba odklonil vladne predloge iz političnih ozirov, in konečno tudi finančni minister dr. Steinbach, ki je hotel zavriniti Neuwirtha, kar se mu pa ni posrečilo.

Jutri se bodo nadaljevala razprava in bodo govorili še posl. Leonhardi imenom konservativnega kluba, potem Mladočeh Slavik, nemški nacionalc Steinwender ter prof. Suess, Menger, Szczepanowski in Vašaty. V soboto bodo voliti odsek. Nemški liberalci so si prizadevali, da bi se odkazala valutna predloga budgetnemu odseku, a poljski in Hobenwartov klub sta zoper to in bode glasovala za poseben odsek.

Na dnevnem redu današnje seje je samo razprava o valutni predlogi.

Posl. Neuwirth: Včeraj izrekel se je vodja moje stranke o teh predlogah. Jaz nisem poklican tolmačiti njegovih besed. Izreči pa smem, da podpisem vsako besedo njegovo glede smotrov in razen jedne točke tudi glede metode. Ako bi pa danes povedal kaj principijelno različnega, nima to za mojo stranko nikakega pomena. Il faut avoir le courage de son opinion. Jaz imam ta pogum in povedal bom svoje mnenje. Valutno vprašanje ni posamno vprašanje, ampak kolektivno ime za celo vrsto najtežjih in najbolj komplikovanih problemov državnega gospodarstva. V vsaki drugi stvari, katero ima uprava v rokah, dá se kakšna škoda zopet popraviti, tu pa ne, vsaj za sedanjo generacijo ne. Domišljavost posamnikov, naj so na še tako visokem mestu, ni v takih stvareh poklicana nadomestiti vednosti in prakse, še manj pa samosvestna oholost, v nas tako navadna. Kar se pri nas stori na gospodarskem polju, ni produkt organskega razvoja; vse se zgodi skokoma. Leta in leta se ne stori nič, potem pa se boče vse nakrat doseči. Ker se je spremenila trgovinska politika, postala je tudi državna trgovinska bilanca aktivna. Konsekvencije sklenjenih trgovinskih pogodb še niso znane. Pogoji za regulacijo valute dani so tudi v Avstriji. A pravica, da se delajo priprave za to reč, še ne opravičuje imperativne rešitve tekom štirih tednov.

To, kar se nam predlaga, zdi se mi slabo in nevarno, ker se uspeh ne da zagotovi niti znanstveno niti ne po izkušnji. Določi naj se relacija, dovoli naj se posojilo, za državne note naj se določi kvota 70:30 in bančni statut naj se spremeni. Glavne stvari pa v tej predlogi ni, tako da se mi vidi kakor menica, o kateri ni določeno, kdaj zapade v plačilo. Doba, kdaj se bodo vzele državne note iz prometa, ni določena. Posilnega kursa pa drugače ni odpraviti, kakor če se vzemo note iz prometa. Tudi glede nabave zlata za 312, oziroma 183 milijonov se nič gotovega ne ve, in po izjavah finančnega ministra sodeč je bolj ko dvomljivo, da

njega kaznujete, kadar se prvokrat snideta, in očitajte mu to, — prišlo se ga itak ne bo nič. In Vi, ki ste bili po pravici ponosni v svoji mladosti: ali so mar Vam ugajali taki častilci, ki so le po ovinkih in pōtem „starih tet“ medleli za Vašo naklonjenostjo? Častilec se mora postaviti za svojo izvoljenko, ako je kaj vreden, in ker nam je Slovenija in nam mora biti več, nego vse druge izvoljenke na svetu, zatorej je tudi nočemo prepustiti kakim strahopetcem, katerih jo mora biti sram. Ko bi se nam ona sedanji čas hotela za trenutek pokazati, nam, ki zaradi nje dosti zla prenašamo, ko bi hotela nas naukuševati, da vstrajajmo, in ko bi si izvolila pot čez Dunaj, — jaz bi kaj stavil, da bi si ne izvolila za spremljevalca nobenega izmed Slovencev, ampak kacega junaka izmed naših sorodnih bratov, skoraj da najpreje izmed Mladočehov. Bili ste, častita gospa, vedno domorodkinja, in sami ste ognjevito govorili, da Slovenija nam bodi zvezda našega prizadevanja, a zato upam, da mi le prizanesete, ako prekrasni maj ni obudil, nego goli srd in jad v meni, ako sem v tem pismu govoril o moži, ki rabi naše najsvetejše vzore za podlo šalo, in ako se tudi prerahlo nisem dotaknil onih, ki nočejo čutiti, da se jih zlorabi. Bodite torej milostivi svojemu — prijatelju.

bode sploh mogoče nabaviti toliko zlata, kamo-li še kaj več. Že v enketi se je reklo, da je za upeljavo zlate valute treba vsaj pet do šest sto milijonov goldinarjev. Tudi glede fundiranja solinic ni ničesar rečeno, čeprav je to važna stvar. Predloge ne govore nič o tem, ali se bodo po zvršeni regulaciji izdale državne denarnične nakaznice. Tudi vprašanje o plačilni moči bodočega srebrnega denarja ni rešeno. Glede plačevanja v gotovini se ni določilo ničesar in isto tako ne vemo nič o reformi bančnega zakona.

Vse te točke, prepuščene bodočnosti, bodo neizcrpen vir preprirov z Ogersko. Preti se nam, če ne vsprejmemo teh predlog, začela bode Ogerska na svoj račun kovati srebro. To je neumestno, ker nobena državnih polovic po določi pogodbe ne more v tem oziru ravnati samovoljno.

V drugih državah so priprave za regulacijo valute glavna stvar, pri nas pa ne, pri nas je glavna stvar relacija. Predlagana relacija se je umetno naredila. Ogerski finančni minister, Budimpeštanske banke in klika spekulantom kupovali so devize in tako določili relacijo. Povsod drugod, kjer so se lotili regulacije resno, izginil je kurs že za časa priprav. Določitev relacije je stvar poštenja. Ta relacija pa se je naredila umetno. Avstrija imela je l. 1879 60 milijonov deficita, zdaj pa ima brez zlate vrednote 22 milijonov prebitka, ni pa bankerotovala, kakor se je prorokovalo. Stvar je pa tudi socijalnopolitiške važnosti. Z relacijo se določi nakupna sila bodočega goldinarja. To pa bode zadelo tudi delavce in uradnike. Finančni minister je rekel, da hoče stabilizovati denarno vrednost. Verujem mu, da bi to rad storil, sodim pa, da nima v to potrebnih močij. Mali obrtnik, katerega hoče ves svet učiti in tolažiti, tudi ne vé, kako bode z novim goldinarjem. Jaz hočem dokazovati zato, da se ne bo nič spremenilo. Prav revni stan trpi največ. Prebitok v gospodarstvu je posledica neposrednih davkov in te končuje revni stan. Sedaj pa se hočejo tudi troški za regulacijo valute pokriti z neposrednim davkom. Naša doba je doba boja mej kapitalom in delom. S temi predlogami, katere je rešiti, zadela bode država tri četrtinke svojih prebivalcev. Glede relacije ni nikakega absolutnega interesa upnika niti interesa dolžnika, tu se gre za ljudske interese. Nobena vlada ne more določiti vrednosti kakega denarja; kolikor več je držav, kjer je zlata valuta, toliko bolj je preminja vrednost denarjev. Sedaj nam pa hočeta dve vladi natveziti, da bode goldinar ostal kar je bil. Trdi se, da srebro ni več porabno za denar, kar pa ni res. Rad bi vedel, ali se bo Avstrija udeležila penzne konferencije. Če bodo ukrepi te konferencije drugačni, kakor upa vlada, potem se nam odpre grozna perspektiva. Govornik razpravlja na to obširno o svojih nazorih, kaj bi bilo storiti, da se zagotovi uspeh regulacije valute in končuje z izjavo, da se bode odpovedal mandatu, če bi ne bil govoril v smislu svojih volilcev.

Posl. grof Fries izjavi, da je sicer bimetalist, da pa bode glasoval za predlogo, ker se mu ne vidi tako grozna, kakor trde nekateri. Nevarnost

je ta, da bi Ogerska mogla začeti kovati srebro. Govornik zaupa finančnemu ministru in želi, da bi uspešno dognal svoj načrt.

Posl. Kaizl izjavi imenom mladočeškega kluba, da bodo on in somišljeniki njegovi glasovali proti predlogi, ker je slaba in nevarna, in ker bi s tem, da glasujejo zanjo, dali vladi zaupnico, česar ne morejo storiti.

Finančni minister dr. Steinbach odgovarja Neuwirthu, češ, nekateri so pričakovali, da bode naš denar po zvršeni valuti več vreden, kakor sedaj, drugi pa da bo manj vreden. Minister pa se je postavil na srednje stališče in zato je njegova pozicija ugodna. Pomnožitev plačilnih sredstev, katero bi ne bilo moči kontrolirati, utegnila bi postati nevarna, isto tako, kakor pomnožitev nefundiranih pračilnih sredstev. Urejeno valuto dobiti je samo na metalistiški podlogi. Ko bi po nasvetu Neuwirthovem ustavili kovanje srebra in ničesar ne ukrenili glede relacije, ne mogli bi kovati niti zlata niti srebra. Neuwirth bi rad pomnožil vrednost našega denarja. Kar se relacije tiče, vprašati je še: Kje pa je zapisano, da moramo državne note plačevati z zlatom. Prosim Vas, zmatrajte me za kar hočete, samo ne za navdušenega monometalista. Meni bi bilo prav vseč, ako bi bilo mogoče potem mejnarodnega dogovora določiti razmerje mej zlatom in srebrom.

Razprava se na to prekine.

Posl. Spinčić interpeluje vlado, je-li sistiral nezakoniti ukrep deželnega odbora isterskega, da ni odgovarjati na interpelacije, stavljene v hrvatskem jeziku in jeli o tem poročala na Najvišjem mestu; poslanec Klun pa interpeluje deželnoobrambnega ministra zaradi naredbe, s katero se je pri pešpolku šte. 7 odpravila slovenščina kot drugi polkovni jezik.

Prihodnja seja jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 25. maja.

Češki odpor.

Staročeski meščanski klub v Pragi sklical je bil v ponedeljek zvečer velik shod, katerega se je udeležilo do 300 povablencev. Mestni župan Praški dr. Šolc govoril je o dekadenciji staročeske stranke, katere propadanje sta zakrivila slaba organizacija in vztrajna agitacija Mladočehov, velika krivda pa zadeva tudi vlado. Staročeska stranka je storila kar je mogla; Mladočehi so osamljeni tudi v gospodarskih rečeh; mladočeški voditelji govoré že tako, kakor se drugod govori le pred ustankom. Tudi mi, rekel je govornik, se borimo za državno pravo, in če mi nismo dosegli njega uveljavljenje, toliko manj bodo to dosegli Mladočehi. Sporazumljenje bi bilo mogoče, toda Mladočehi ne poznajo bratske ljubezni in ne spoštujejo drugega prepričanja, kakor svoje lastno. Situacija je kritična. Vlada nam ni ničesar dala zadovoljno, tudi Taaffeova vlada nam ni bila naklonjena, a potrebovala nas je, sedaj pa nas ne potrebuje več in zato se na nas več ne ozira. To

➡ Dalje v prilogi. ➡

Nova gora na Kranjskem.

Nedavno smo pod tem naslovom opozorili na to, da hoče znani nemškutarski krajepisec mej nami utihotapiti gorsko ime, samo da bi bilo prav po nemški skrupucano. Včeraj pa isti krajepisec v „Laib. Zeitg.“ povprašuje: „Hirtenberg oder Kozoglav?“

Mi na njegov odgovor ne bodemo replikovali ne z „rabulistiko“, ne s „kabalistiko“, nego s sledečimi fakti:

1.) da se imenuje vrhunec s.-vz. od sv. Katarine po katastru „Kozoglav“ (potrudi se v c. kr. mapni arhiv na c. Jožefa trgu, ali pa kupi si „Uebersichtskarte der Katastralgemeinden und Bezirke von Krain, 1890, 1: 115.200);

2.) da se ista gora po triangulacijskem popisu od l. 1832. imenuje tudi „Kozoglav“ in da je po tej meritvi visoka 2444'22' (=776 m., ako se vzame, da je 1 m = 3.1637488 Dunajskih čevljev), glej: Baumgartner, Trigonometrisch bestimmte Höhen etc., pregledane od c. kr. stotnikov Breymann, Vergeiner und Merkl l. 1861.

3.) da Dežman sam kot učenjak oficijelno pozna „Kozoglav“ pri sv. Katarini. Zusammenstellung der bisher in Krain gemachten Höhenmessungen von C. Deschmann. Mittheilungen des Musealvereins für Krain, I. Jahrgang, Laibach 1866, Seite 30, da pa je kot feljetonist pisal

tudi „Hirtenberg“, izvira od todi, ker je mislil, da mora vsako slovensko ime na Kranjskem nemškega izvira biti (odtodi tudi izrazi v uradnih spisih „Topol am Hirtenberg“.)

4.) Da ljudstvo pozna ta vrhunec jedino le pod imenom „Jeterbenk“ ali „Jenterbek“ in sicer zaradi tega, ker je nekda stal tam gori grad „Hertentenberg, Hertinberch, Hartenberg (rt = Spitze!) Ertimberg“ in sicer izvirajo ta imena iz početka XIII. stoletja a ne stoprav iz Dežmanovih časov! Schumi, Urkunden und Regestenbuch pg. 10, 21, 25, 99, 108, 128, 139, 149, 150, 151, 159.

5.) Da „Hartenberg“ ni isto kar „Hirtenberg“ spozna lahko vsak učenček, ki ne bode „gozda“ (če je Hart res gozd) zamenjal s „pastir“ in to neskladnost je opazil celo F. Schumi, ki na str. 366 svojega „Urkundenbuchu“ opomni (izvestno po napolilu prof. dr. Zahna!), da je Hartenberg „früher irrthümlich „Hirtenberg“ genannt wurde“.

Proti neslanemu dovtipu „Peter Zapfel“ (na špecijalni karti je namreč risač zapisal P mesto I) postavimo mi v boj izraz iste karte „Berja koza“ (Slovenec bi čital to: „Breja koza“), za selišče, ki se v resnici imenuje Pri Jakobcu. Namen germanizovanja naših krajevnih imen je jasen.

V Ljubljani, 25. majnika 1895.

Dixi.

je uzrok, da se je prepovedala Komenskega slavnost, da se je izdala ministerska naredba gledé sodišča v Teplicah in da se je skušalo odpraviti češki notranji uradni jezik pri Praškem magistratu. Vlada ne bo imela in sicer v kratkem nikakega privrženca več. Staročebi imajo dolžnost delovati zakonitim putem za uveljavljanje češkega državnega prava, ne smejo pa zaiti na krivo pot, po kateri hodijo Mladočebi. — Govorili so še nekateri drugi staročeški veljaki ter posebno proslavljali dr. Riegra. Shod je končno vsprejel resolucijo, v kateri se naglašja, da se staročeška stranka ne sme nikdar podvreči ali udati Mladočebom, da je pa z vsami močmi delovati na to, da se združijo Mlado- in Staročebi.

„Societá politická istriana“

je na svojem občem zboru pretekli teden v Koprnu obširno poročala o „terorizmu slovanške stranke“. Vsprejela se je resolucija, da se pošlje obširna spomenica na ministerstvo ter prosi pomoči. Kdor pozna razmere, v katerih se nahajajo Slovani v Istri, mora se čuditi drznosti in nesramnosti Italijanov, ki na tak način skušajo pačiti resnico. Saj je vendar dovolj znano, s kolikim trudom si je priborila slovanška večina prebivalstva nekaj malega svojih pravic. Jedino rešitev pričakujejo Italijani od popolnoma Slovanom sovražne vladne politike. A tudi ta bi jih ne spravila menda na noge, saj so pri vsej vladni naklonjenosti tako sijajno propadli pri zadnjih volitvah. Zdaj pa bi radi pred svetom zakrili svojo onemoglost in javkajo o nasilstvu, ker se jim zavedajoči se slovanški narod ne da več izkoriščati in nadvladati.

Volilno gibanje na Hrvatskem.

Jako nasilno postopa se še vedno proti kandidatom opozicije in njih prijateljem in pristašem. Hrvatski opozicijski listi poročajo vsak dan dolgo vrsto nezakonitosti in samovlastnosti nižjih organov po deželi. Orožniki zapirajo opozicijske volilce in jih kar po noči vlačijo iz postelj, kakor najhuje zločince. Če vladni kandidati potujejo po svojih volilnih okrajih, delajo jim uradniki vse mogoče parade in letajo okolu volilcev od hiše do hiše. Njim je vse dovoljeno. Če pa stopi kandidat opozicije v svoj okraj, ali če njegovi pristaši iz naroda agitujejo zanj, namah so tu orožniki, ki jih zapirajo in gonijo uklenjene preko vasij v zapor. Omenjeni opozicijski listi navajajo v dokaz vse konkretne slučaje z imeni krajev in oseb. Torej ni dvoma o istinitosti teh vesti. In to se imenuje svobodna volitev. — Samostojna srbska stranka postavila je svoje kandidate v 15 volilnih okrajih. — Vest, da kandidujeta pristaša nezavisne narodne stranke župan Zagrebški dr. Amruš in grof Kulmer na svojo roko, ni istinita. Odstopila sta takoj, ko je stranka izglasila, da se ne udeležuje volitev.

Vnanje države.

Novo italijansko ministerstvo.

V kratkem sešla se bode zopet narodna zbornica italijanska Novi ministerski predsednik, kateri je kabinet popolnil tako, da stoji povse na tistem stališču, na katerem je stal Crispi, ne bo pred zbornico razvil nikakega vladnega programa, ampak na kratko razložil gospodarsko in finančno situacijo, v kateri je bila dežela v časi, ko je on prevzel predsedstvo v ministerskem svetu. Druga pojasnila, zlasti takšna, katera se tičejo vladnih principov, podal bode šele tedaj, kadar bodo posamni ministri izdelali načrte za reformo. — Prva posledica premembe v vladi je ta, da misli odstopiti predsednik zbornice Biancheri. Ako bi ga nikakor ne bilo moči prepovoriti, da ostane, voljen bode na njegovo mesto dosedanji podpredsednik Viala.

Slavnost gimnastov v Nancyju.

Francoški gimnasti in dijaki priredili bodo te dni v Nancyju veliko slavnost, h kateri pride tudi predsednik francoske republike. Nemški politični krogi so valed tega precéj vznemirjeni, zlasti zato, ker se utegnejo te slavnosti udeležiti tudi mnogi Alzačani. Glasilo državnega kancelarja zapretilo je že, da bode nemška vlada začela postopati z največjo, doslej v Alzaciji še nepoznano strogotjo, ako bi se Alzačanje udeležili te protinemske demonstracije. Temu istemu glasilu tudi ni všeč, da se bodo slavnosti v Nancyju udeležili češki Sokoli in z velikim naporom skuša uplivati na avstrijsko vlado, naj vaakeršno udeležitev iz Avstrije prepové. Kakor da bi to moglo udušiti srčne simpatije avstrijskih Slovanov do Francozov in iskrene antipatije do Prusov in njih prilpekov.

Dopisi.

Iz št. Petra na Notranjskem 20. maja.

[Izv. dop.] (Naš župan.) Nimam namena prepirati se z gosp. dopisnikom v „Slov. Narodu“ v št. 113 in tudi ne zagovarjati tega, kar bi graje vredno bilo. Rečem pa, da je dopis o naših občinskih razmerah pretiran in neresničen. Vidi se iz vsega dopisa le strast. Naš gospod župan nikakor ni zaslužil tega, da se mu v taki meri malomarnost očita. Gospod župan je hotel že pred tremi leti županski stol zapustiti, pa na prošnjo občinstva se je dal zopet voliti. Očita se mu tudi, da v dolgem času ni storil najmanjše stvarice. Gosp. dopisnik

je vedoma marsikaj prezrl. Kdo pa je zidal kape-lanijo, kdo šolo, kdo bolnišnico, kdo je popraviljal zvonik pri cerkvi sv. Petra, kdo je založil denarje, kdo pridobil semnje in denarje založil za nje? Vse to je storil sedanji gospod župan J. Špilar. Gospod župan vodi in vzdržuje županijo brez tajnika, za katerega bi občina morala najmanj 400 gld. na leto plačevati, a gospod župan tajništvo preskrbi za 90 gld. na leto. Tudi stanovanje za drugega učitelja se bode sčasoma napravilo. Zloge in naklade ljudem delati je lahko, ali plačevati jih je težko. Čudno je pa vendar to, da g. dopisnik tudi led med občinske stvari meša. Gosp. župan preskrbuje že več let za Dreherjevo pivovarno led, katerega pa on pošilja kot J. Špilar in ne kot župan. Ako se gosp. dopisnik pri tej priliki ozira nekoliko na to, da si g. župan tudi v prodajalnici in v gostilni nekaj pridobi, ni to nobena pregreha. Naj se torej ne zaničuje naš gosp. župan, ker občinstvu bo ostal on le vedno spoštovana in priljubljena oseba. Latinski pregovor pravi: „Homines amplius oculis, quam auribus credunt“.

Občinski odbornik.

Iz Truja na Pivki 22. maja. [Izv. dop.] (Gadje leto.) Včerajšnji „Slovenski Narod“ prinesel je kratko notico iz Borovnice o „gadjem letu“ in dveh nesrečah. V resnici je smeti imenovati letošnje leto „gadje“. Tudi pri nas nahaja se letos nenavadno veliko modrasov. Stakneš ga za vsako grubljo. Hvala Bogu, dosedaj pri nas vendar še nimamo človeških žrtev. Pač pa je bilo pičenih pred malo dnevi pet ovac, od katerih je prva pičena na mestu obležala in poginila. Včeraj pičil je pa „odura“ zopet jagnje. Vse kaže, da bo treba letos strupenicam vojno napovedati, kakor lani „rujavemu hrošču“. Jaz sem vojno ž njimi pred par dnevi pričel. Nekaj sem jih pobil, devet pa živih in nepoškodovanih ujel. Mej temi devetimi je jeden posebno lepo zagorelo rudeč, pravcati modras, krone pa vendar nima in žvižga tudi ne, ali ima demant v glavi, pa še nisem preiskal. Ker je te golazni letos sila veliko, je strah opravičen, da se zna pripetiti, posebno šolarjem, kaka nesreča. Znano je, da so se naši učenci poprijeli vsi brez razlike „Kneippove metode“, to je, da hodijo bosonogi. Naročiti jim bo treba, naj se varujejo. Odrasleci naj bi pa to strupeno pošast pridno pokončevali, da se vražji rod zatre pravočasno, kolikor se da. Nepozabni profesor Erjavce nas uči tako-le: „Kdor pa hoče gada zatre, zlasti po krajih, kjer jih je mnogo, mora iti po noči na lov. Ako lovec na takem kraji zakuri ogenj, posebno v temnih nočeh, bode kmalu videl, kako se bodo od vseh strani plazili proti ognju in strmeli v plamen, in lahko bode z največjo zadovoljnostjo lepo počasi družemu za drugim glavo trl. Omeniti še moram, da je tobakov sok iz pipe za gada hud strup, ki ga umori v nekoliko minutah“. Na noge torej kačji lovci! Zakaj bolje je, če se vse strupenice pobijejo, nego da bi le jeden sam človek izgubil življenje.

Od sv. Ilja v slov. goricah 23. maja. [Izv. dop.] (Naše občinske volitve.) Kakor povsod drugod, moramo se tudi tukaj boriti za naš obstanek in za naše pravice. Peščica „privandranih“ Nemcev bi nam rada gospodovala in nas strahovala. Posebno se trudijo naši nasprotniki pri občinskih volitvah pridobiti si gospodstvo, seveda po krivičnem potu. Evo dokaza! Letos meseca marca bile so razpisane volitve v občinski odbor. Koj smo zapazili, da volilski imeniki niso v redu. Vložili smo reklamacijo do c. kr. okrajnega glavarstva, katero je potem občinsko predstojništvo pozvalo, naj sestavi volilne liste pravilno, kakor velevala zakon. Ta zapoved bila je našemu nemškemu občinskemu predstojništvu deveta briga. Ostalo je vse pri starem. Bili smo prisiljeni pritožiti se v drugod. Okrajno glavarstvo je z drugim odlokom občinskemu predstojništvu ostro zapovedalo, da mora volilne liste tako popraviti, kakor je ono po naši reklamaciji ukazalo, in zdaj je šele pomagalo. Volilski imeniki so se preuredili in zmaga v drugem in tretjem razredu nam je zagotovljena. Volitev bila je napovedana na dan 7. t. m. Ker pa so zdaj Nemci sprevideli, da bodo pri volitvi v imenovanih dveh razredih propadli, poslužili so se nesramnostij in lažij, kar si jih človek le misliti more. Udovi Jožefa L. in Marije L. imata pravico voliti v drugem razredu, ter sta za to volitev pooblastili dvoje naših mož. Na ti pooblastili so se pa naši nasprotniki zanašali. Omenjeni udovi pregovoriti in pooblastili izvabiti, to bilo je naloženo znanemu Roz-

manu, ali ni se mu posrečilo. Pregovor pravi: „Kjer z . . . nič ne opravi, tja pošlje žensko“. Tega pregovora spomnil se je Rozman ter poslal na večer pred volitvijo svojo ženo k omenjeni vdovi, naj jo pregovori da prekliče svojo prvo, nam dano pooblastilo. Tudi ta pogumna nemška agitatorica, rojena Slovenka, morala je oditi, ne da bi bila kaj opravila. V jutro, na dan volitve, se omenjena zakonska dvojica še jedenkrat potrudila k udovi Jožefi L., ali mati le-te je stara dva nadležneža tako rekoč pred duri postavila. K volitvi prišel je gosp. okrajni glavar sam kot vladni komisar, gotovo, da se prepriča o tukajšnjih razmerah. Najprvo volil je tretji razred, ter s 46 glasi volil naše može. Ker je nam bila tudi v drugem razredu zmaga gotova, poslužili so se Nemci drugega sredstva, volilna komisija (sami Nemci) ovrгла je namreč obe pooblastili gori imenovanih udov, čeprav sta bili zakoniti in je to tudi g. okrajni glavar priznal. Občinski predstojnik trdil je nakrat g. okr. glavarju, da je volilka Jožefa L. na dan volitve ustno preklcala. svoje, Slovincem dano pooblastilo. Naši može poslali so po Jožefo L. naj pride in osebno resnico pove. Imenovana vdova je res prišla in neustrašljivo pred g. komisarjem povedala, da ni preklcala in ne bode Slovincem danega pooblastila. Lažnjivec je bil s tem ožigosan. Vsa čast taki ženi! Pri pooblastilu Marije L. rekel je občinski predstojnik, da je ona njemu obljubila, da ne bo za letošnje volitev nikomur pooblastila dala, da smo torej mi to pooblastilo od nje siloma dobili in da je torej neveljavno. Da je tudi to neresnica, to je omenjena vdova s svojim podpisom v navzočnosti dveh prič potrdila na „protestu“, katerega smo pri slav. okr. glavarstvu zoper to volitev vložili. Ali niso to najdrzovitejša sredstva, katerih se poslužuje naš občinski predstojnik in njegovi pomagači? Še celo g. okr. glavarju si upajo v obraz neresnico govoriti, in to vse, da bi še nadalje gospodstvo obdržali in z domačini ravnali, kakor bi se njim ljubilo.

Še nekaj moramo poročati, sicer težko, pa žalibog resnica je. Tudi naš farni „patronat Admond“ je nas, svoje farmane, izdal našim nasprotnikom. Že pred tremi leti imel je pri občinskih volitvah od omenjenega samostana pooblastilo naš glasoviti „Baron“, ne pa naš domači g. župnik. Letos sicer pooblastila niso imeli, a tudi g. župnik ga ni dobil, čeprav se je pismeno in telegrafično zanj prosilo. Kam smo prišli! Mi se borimo za svoje blagostanje, za vero in cerkev, ali naš farni patronat se za nas ne briga; bržkone iz hvaležnosti zato, da skrbimo za cerkev! Petorica „privandranih“ Nemcev je Admondskemu predstojniku bolj pri srcu, kakor tri tisoč domačih faranov. Da nam je patronat odtegnil svojo pomoč pri volitvi, za vso faro važni, dokazuje, da hoče podpirati sovražnike naše. Admondskega samostana g. predstojnik pa navzlic temu ne bode nikoli učakal, da bi nas njegovi privrženeci germanizovali. Želimo, da bi si v prihodnje ta gospod bolje premislil, komu naj o taki važni reči zaupa, ali faranom domačinom, ali nam sovražnim „Südmarkovcem“, sicer bi mogli po analogiji sklepati, da takšen, kakeršen je on, so sploh vsi nemški konservativci.

Občni zbor „Dramatičnega društva“.

V Ljubljani, dne 21. maja.

Obilna udeležba članov „Dram. društva“ pri občnem zboru, ki je bil v soboto zvečer v čitalniških društvenih prostorih, je dokaz, da se člani živo zanimajo za društveno delavnost. Navzočih jih je bilo okolu 40. To je tem veseleje, ker smo na važnem razpotju, prav sedaj, ko se bode odprlo novo deželno gledališče. Ob 7. uri otvoril predsednik g. dr. Tavčar zbor in pozdravi na kratko navzočne člane, zahvaljujoč jih, da so se zbrali tako mnogobrojno. Društvo bode moglo mnogo uspešneje nego dozdaj delovati v novem gledališču, posebno ker sta mu naklonila izdatno podporo deželni zbor kranjski in mestni zastop Ljubljanski. Obema izreka toplu zahvalo in temu pritrđi ves zbor. Potem da besedo društvenemu tajniku g. Antonu Trstenjaku, čigar „izvestje“ podajamo v nastopnem posnetku:

Z najvišjim odlokom z dne 2. marca l. 1867 potrdilo je Njega Veličanstvo pravila „Dramatičnega društva“. Z letošnjim letom dovršili smo torej petindvajset let društvenega obstoja in delovanja. S to dobo ne samo da je završeno petindvajsetletno delovanje, nego završena je tudi doba več ali menj tesnih razmer, v katerih se je gibalo „Dramatično

društvo" s svojim gledališkim aparatom. Od prvega početka, t. j. od l. 1867 pa do l. 1887 (namreč do 17. febr., ko je pogorelo staro deželno gledališče), prirejalo je naše društvo gledališke predstave nekoliko v dvorani narodne čitalnice Ljubljanske, z večine pa v starem deželnem gledališču, od l. 1887 pa do konca letošnje gledališke dobe izključno v dvorani narodne čitalnice Ljubljanske torej polnih pet let. Letos je čitalnica ostavila svoje stare prostore za vekomaj, tudi mi smo odstranili od tam svoj oder in na našo srečo pričnemo jeseni novo gledališko dobo v novem deželnem gledališču, v katerem so nam dani vsi pogoji, potrebni za razvoj in razcvit modernega gledališča.

Ker je že sestavljeno in za tisek pripravljeno poročilo o petindvajsetletnem delovanju „Dramatičnega društva“ ter sploh o zgodovini slovenske dramatike, se ne bodem oziral danes na vso preteklo dobo, nego hočem le omeniti, koliko je do danes naše društvo izpolnjevalo književni in gledališki namen.

Kar se tiče prvega namena, izdalo je „Dramatično društvo“ do letos 57 zvezkov „Slovenske Talije“ poleg drugih del v posebnih izdajah. Poleg tega imamo polno omaro iger v rokopisih, to je naš repertoar, ter lepo zbirko notnega materiala na našem odru danih oper in operet.

V 25. letih priredilo je „Dramatično društvo“ 477 gledaliških predstav. Letošnje leto bilo je 37 predstav, torej glede števila največ v vseh letih dosedaj. V letošnji dobi porabile so se za predstave vse nedelje in vsi prazniki v sezoni, ki je trajala od 1. oktobra l. 1891 do 24. marcija l. 1892. V tej dobi gojila se je drama in opereta. Od 37 predstav bilo je 11 opernih, oziroma operetnih predstav, in sicer 3 opere, 3krat odlomki iz oper in 7 operet. Ostalih 26 predstav spada na dramatične predstave. Uprizorilo se je 47 iger, oziroma oper in operet, od katerih vkupe 15 premijer, in sicer: 1 opereta, 3 opere in 11 dramatičnih iger. Od teh 11 iger bili so trije jednodnejanji, ostalih 8 pa so bile igre v več nego jednem dejanju. Ostale 32 igre oziroma operete so se letos ponavljale. Od 11 dramatičnih premijer bil je le jedino jeden jednodnejanec slovenskega izvora, vse ostale pa so bile preloge iz drugih jezikov. (Dalje prib.)

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Začasni finančni koncipist Avgust Reich imenovan je definitivnim fin. koncipistom pri c. kr. finančni direkciji za Kranjsko. — Stavbinski praktikant Rudolf Scheider imenovan je stavbinskim pristavom pri državnem stavbinskem uradu za Štajersko. — Fin. koncipist dr. Karol Dietrich v Mariboru imenovan je davkarskim nadzornikom v IX. dijetnem razredu. — Okrajnega sodišča v Mariboru l. D. b. pristav dr. Gustav Wokau imenovan je sodnim pristavom pri deželnem sodišči v Celovci. — V carinski svet pozvana sta iz Kranjske državni poslanec g. Jožef Kušar in tovarnar g. Ivan Baumgartner. — Na c. kr. deški vadnici v Gorici imenovana sta g. Franc Sivec in Dragotin Travan definitivnima učiteljama s plačo X. dijetnega razreda. — Poslanec prof. Suklje imenovan je članom komisije, katero je sestavilo trgovinsko ministerstvo, da se posvetuje zaradi razdelitve dovoljenega kredita 10000 gld. v nabavo strojev za male obrtvalce. — Umrla je v Ronkah na Goriškem gospa Ana Lokarjeva, veleposestnica v Ajdovščini, po dolgi bolezni v 49. letu svoje dobe.

— („Narodni Dom“ v Ljubljani.) Društvo za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani ima v četrtek, dne 2. junija ob 7. uri zvečer v novih čitalniških prostorih svoj letošnji občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka. 5. Volitev predsednika. 6. Volitev upravnega odbora. 7. Volitev pregledovalnega odseka. 8. Nasvèt glede zgradbe društvenega poslopja. 9. Posameznosti. — Z ozirom na važnost 8. točke dnevnega reda je želeli prav mnogobrojne udeležbe, h kateri vabi najprijaznejše upravni odbor.

— (Ažijo pri carinskih plačevanjih) določil je v dogovoru z ogerskim finančnim ministerstvom finančni minister za mesec junij na 19%. To velja za vsa carinska plačila, pri katerih se plačuje v srebru mestu v zlatu.

— (Banka „Slavija“) imela je dne 15. m. svoj občni zbor. Iz letnega poročila, katero

nam je pripisalo generalno ravnanje tega uzorno slovenskega zavoda, posnemamo, da je dne 31. decembra 1891 banka „Slavija“ štela 228.472 članov, ki so imeli pri njej zavarovanega kapitala 227.260.237 gld. 64 kr. Zavarovalne premije uplačalo se jej je 1.755.603 gld. 46 kr.; izplačala pa je svojim zavarovancem za škode in deleže vzajemno podedovanjskih društev 1.571.628 gld. 68 kr. Same obresti, katere je banka prejela od plodnosne naložitve svojih fondov, znašale so 235.882 gld. 87 kr. in so se porabile za zopetno pomnožitev fondov, ki kljub ogromnim izplačilom vlaškega leta iznašajo 5.479.788 gld. 90 kr. Kako zelo skrbi banka „Slavija“ za varnost svojih članov, razvidno je iz tega, da iznaša nje rezervni fond za požarna zavarovanja 69%, vseh letnih premij, dasi ministerski razpis že 33% letnih premij proglašja za zadostno rezerviranje. Tudi za svoje uradnike skrbi banka „Slavija“ prav uzorno, kajti njihov pokojninski fond, ki je nastal večinoma iz prebitkov uprave, iznaša že 209.742 gld. 79 kr., in je le malo privatnih zavodov, katerih uradništvo bi bilo za starost svojo le približno jednako dobro preskrbljeno. — Ako konečno omenimo še, da je banka „Slavija“ v 23 letih svojega obstanka plačala za škode 20.012.991 gld. 82 kr., bode nam gotovo priznal vsakdo, da so to številke, katere pričajo o uzornem vodstvu zavoda in pa o priljubljenosti njegovi povsod, koderkoli posluje. — Poučno je pa tudi, kaj premore poštenje, vztrajnost in dobra uprava, kajti iz primirjevalnega izkaza o uspehih zavarovalnic v letu 1890 prepričali smo se, da banka „Slavija“, ki je bila, — kakor znano — leta 1869 ustanovljena z neznančno svotico 3000 gld., zavzema danes po velikosti svojih fondov drugo mesto mej 33 avstro-ogerskimi vzajemnimi zavarovalnicami. — Tak zavod zasluži vsekakor vse zaupanje in zato naj bi Slovenci zatekali se množevno pod okrilje njegovo, ter dali slovo tujim zavarovalnicam, ki našim narodnim težnjam niso nikdar prijazne bile. Tudi glede zavarovalstva ravna naj se vsak Slovenec po geslu: „Svoji k svojim“!

— (Radovljiško učiteljsko društvo) ima dne 2. junija t. l. ob 9 uri dopoldne v šolskem poslopju v Lescah svoje občne zborovanje. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajničarjevo in volitev dveh pregledovalcev računov. 4. Praktična vporaba vzbočnega zemljevida, poroča gosp. H. Podkrajšek. 5. Šolska mladina in poštna branilnica, poroča gosp. K. Simon. 6. Volitev treh delegatov k zaveznemu zborovanju. 7. Volitev novega odbora. K mnogobrojni udeležitvi uljudno vabi odbor.

— (Podružnica sv. Cirila in Metod za Litijo in okolico) ima svoj letni zbor dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni g. Treo-ta „na pošti“, na kateri se uljudno vabijo vsi udje. Volilo se bo načelnštvo in poslanci za veliko skupščino, ter vsprejemali novi udi.

Načelnštvo.

— (Občinske volitve.) Pri volitvi novega občinskega zastopa v občini Zagorica v Litijskem okraji bil je voljen županom posestnik Jožef Stepič iz Biča, občinskima svetnikoma pa posestnika Anton Sever iz Pristavice in Fran Planinšek iz Zagorice. — V Dahnem dolu v Litijskem okraji voljen je bil županom g. Mihael O mah en, posestnik in trgovec v Starem trgu, za občinske svetnike pa posestniki Anton Skubic in Franc Križan iz Dednega dola in Jožef Škufica iz Starega trga.

— (Sedemstoletnica združenja Štajerske z Avstrijo) praznovala se bode slovesno. V Gradci sestavljen je slavnostni odbor, kateremu je pokrovitelj deželni glavar grof Wurmbbrand.

— (Razpisane službe.) V področji vodstva c. kr. gozdov in državnih posestev na Goriškem razpisanih je več gozdarskih mest z letno plačo 400 gld. in zakonitimi aktivitetnimi prikladami. Eventuelno se bodo oddala tudi izpraznena mesta gozdarskih pomočnikov z mesečno plačo 36 goldinarjev. Prošnje je oddati do 30. junija pri gori omenjenem vodstvu. Zahteva se poleg drugih sposobnosti znanje nemškega in jednega slovenskega jezika, če mogoče tudi italijanskega. — Na jednorazredni ljudski šoli v Škocijanu oddaje se definitivno učiteljska služba s plačo 450 gld. in funkcijsko priklado 30 gld. in prostim stanovanjem.

Prošnje do 2. junija pri c. kr. okrajnem šolskem svetu okolice Ljubljanske. — Na jednorazredni ljudski šoli pri sv. Ani nad Trličem oddaje se definitivno služba učitelja in voditelja z dohodki tretjega plačilnega razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do 6. junija pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Kraju.

— (Redkost iz živalskega življenja.) Iz Sturij na Vipavskem se piše „Edinosti“: Pred par tedni prikrade se v hlev tukajšnjega posestnika sosedova mačka. V hlevu sta bili dve gnezdi domačih mladih zajčkov. Mačka je pohrustala vse te živalice razun jednega. Tega zajčka pa, ki je našel milost pred mačjo požrešnostjo, prenesla je v svoje gnezdo med štiri mlade mačice. In glej čudo: požrešna mačka doji malega zajčka s mačicami vred. Uprav smešno je videti, kako mali uhač rije mej mačicami, da dobi od starke svoj delež, in kako se mu starka dobrika. Ko pa dobi svoj delež, amukne v svoj mali brlog, ki si ga je napravil sam poleg mačjega gnezda v senu.

— (Politično društvo „Edinost“ v Trstu) ima svoj občni zbor v nedeljo 29. t. m. ob 10. uri zjutraj v prostorih „Delavskega podpornega društva“ z običajnim dnevnim redom. Delovauje društva je posebno zdaj velike važnosti, zato se je nadejati, da se bodo člani prav obilno udeležili tega zbora.

— (Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu) ima svoj občni zbor v nedeljo 29. t. m. v svojih društvenih prostorih. Gledé na važnost volitve novega odbora je želeli, da se obilno udeleže zbora člani tega za Tržaško narodno slovensko življenje velevažnega društva.

— (Nova italijanska šola v Tržaški okolici.) Italijansko šolsko društvo „Lega nazionale“ (naslednik razpuščene „Pro patria“) pričelo je svoje delovanje v okolici. Ustanovilo bode italijansko zasebno šolo pri sv. Križu. Mestni zastop prepustil je društvu za zgradbo potrebni prostor, ki meri 2400 kvadratnih metrov. Ker vlada ni potrdila ob svojem času sklepa mestnega zastopa, da se napravijo italijanske paralelke na ljudski šoli pri sv. Križu, hoče zdaj „Lega“ nadomestiti zamujeno. Slovenci! ne dajte se vjeti v zanjke!

— (Razpuščeno društvo.) C. kr. namestništvo v Trstu razpustilo je društvo „Deutscher Leseverein“ v Trstu, ker je prekoračilo svoja pravila. Društvo je baje gojilo socialistične ideje in je bil knjižničar Langfeld zaradi tega dlje časa v zaporu. Te dni so ga izpustili a iztirali, ker je inozemec, namreč Prus.

— (Novo zdravišče na Hrvatskem) V romantično na podnožji Sljemena ležeči graščini Gornja Bistra namerava dr. Kornelij Mošar v zvezi z nekim kapitalistom ustanoviti novo zdravišče. Grad Bistra spada mej najlepše zgradbe iz minulega stoletja in ima 40 velikih soban. Njegova krasna lega in bližina toplih in mrzlih gorskih vrelcev sta prav prikladna za to, da se ustanovi zdravišče. Uvedlo se bode zdravljenje z mrzlo vodo kakor v Radegundu na Štajerskem. Sploh bode imelo novo zdravišče vsu udobnosti kakor jih zahteva sedanji čas.

Književnost.

— „Izvestja centralne komisije za zgodovinske in umetniške spomenike“ prinašajo v 1. zvezku letošnjega letnika mej drugim tudi spis K. Črnologarja o zgradbah samostana v Kostanjevici in napise, ki se na njih nahajajo. Posebno zanimiv je napis na glavnih vratih, ki zagotavlja, da ne bodo ne „tatje, ne Vlahi (t. j. Uskoki, ki so samostan večkrat napadali), ne roparji, nego samo pravični skozi nje hodili“. Mej noticami se nahajajo poročila dr. Marchesettija o laških izkopinah pri Sv. Luciji na Tolminskem, kustosa Müllnerja o najdbah v Ljubljani (pri kopanju kanala) in o nadpisnih kamenih v Mekinah, ter prof. Moserja o grobišči na Kobolah pri Planini blizu Vipave. Pridejane so tudi lepe podobe takomenovanih „hišnih“ urn, katere je J. Pečnik v Druovem pri Krškem našel.

— Il Confine italiano verso l'Austria slovena, t. j. „Italijanska meja proti slovenski Avstriji“ (namreč proti tistemu delu Avstrije, kjer Slovenci bivajo), spisal M. Leicht, natisnili bratje Drucker v Veroni. Pisatelj si prizadeva dokazati, da je bila italijanska meja že od „nekdaj“ zavarovana z močnimi gradovi proti sedanjim avstrijskim deželam in da se o slovenskih naselbinah na Fur-

Iskreno ne more govoriti. Vsa slovenska krajevna imena izvaja iz latinščine in furlanščine. Jedino dobro je, da pisatelj ne „škili“ čez mejo v Avstrijo.

— „Bibliographische Uebersicht über die slavische Philologie“. Pod tem naslovom izdal je ravnokar dr. Fr. Pastrnek, privatni docent slovenske filologije na Dunajskem vseučilišču, obsežno knjigo, ki dopolnjuje Jagičev „Archiv“. V knjigi se nahaja točen pregled del, razprav in prineskov o slovanski filologiji, poteni od l. 1876 pa do 1890/91. Ogromno gradivo je razvrščeno v šest oddelkov, v katerih je zabeležil marljivi pisatelj vsak književni pojav, ki se tiče slovenske filologije. Knjiga je važen pripomoček vsakemu, kdor se bavi s slovansko filologijo.

— „Viena c“ ima v 21. broju nastopno vsebino: I lane su ruže cvale (pesen); Mirko i Milka (J. Devčić); Besmrtnost (pesen); San (P. Zola); Obrazovanje djevojaka (dr. Gj. Turčić); Romantika v prirodi; Jan Ames Komensky (B. Juhof); Listak (Književnost in Svatice). Poleg tega ima veliko podobno po „Kozakiewiczzevi sliki „Pogodi!“

— Češka dramatiška književnost. Pri letošnjem natečaju za razpisano Napraskovo nagrado došlo je narodnemu gledališču v Pragi 21 dramatiških del, in sicer 17 glum, 2 tragediji in 2 komediji. To število kaže jasno, kako plodna je češka dramatika.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 24. maja. Levičarski klub je svojemu načelnstvu naročil, naj se pri ministerstvem predsedniku grufu Taaffeu osebno tudi zato pritoži, da so se zadnji čas v Sloveniji zvršila ali se pripravljajo imenovanja, katera vznemirjajo ne m š k a poslance iz Kranjskega. (!! Ured.)

Dunaj 24. maja. Dne 28. t. m. pride sem velikanska deputacija ogerskih Rumunov, da se v imenu naroda rumunskega pritoži zaradi nasilstva ogerske vlade. Cesar deputacije najbrže ne bode vsprejel.

Dunaj 25. maja. Uradna „Wiener Ztg.“ prijavlja ministersko naredbo, s katero se ustanovi carinski svet.

Krakov 25. maja. Policija zaprla nekatere poljske vseučilišnike zaradi socijalistiških agitacij.

Budimpešta 25. maja. Sinoči zbralo se nekaj mladih ljudi, večinoma dijakov, pred narodno kazino. Kričali so „abzug Aczel“ in silno zvižgali. Policija razgnala razgrajalce.

Razne vesti.

* (Drugi shod napredne mladeži slovenske, t. j. shod odposlancev, bode na Dunaji o binkoštnih praznikih dne 5. in 6. junija. Vpored: Poročilo odposlancev o naprednem gibanju v narodnih slovanskih v obče in mej mladino posebe in poročilo o delovanju napredne mladeži v minolem letu. 2. Čitanje programa iz leta 1891 in revizija. 3. Delavni program napredne mladeži: a) v narodno-politiški smeri; b) v socijalni smeri; c) organiziranje tiska. — Za naprednega se smatra, kdor je proti kateri koli nadvladi naroda nad narodom, spola nad spolom, sloja nad slojem; kdor smatra vero za zasebno stvar posameznika, tikajočo se izključno njega samega, nehotoč iz nje narediti nastroj k uniformovanju družbe in orožje proti napredku, kdor vidi državo v občanstvu samem z vsemi dotičnimi posledicami in v ničemer drugem; kdor je za najvišji razvoj posameznika, pristupivši družbi nad njim samo najpotrebnejše pravice v interesu občega blagostanja; kdor je za najširše svobode občanske; kdor je za mirni razvoj družbe pod varstvom izobraženega občanstva samega ne pa vojske; kdor v duhu teh načel odločno deluje.

* (Ženska delavnost na svetovni razstavi v Chicagu.) Prvikrat bode se na svetovni razstavi v Chicagu uresničila misel, v splošni podobi človeške delavnosti združiti vse ono, kar so mislile, izumile in ustvarile ženske, podati posebno tudi podobo ženske delavnosti na polji dobrotnosti, vzgoje, nraavnih in socijalnih vprašanj. Poslojje, ki bode namenjeno posebni razstavi ženskih stvarjenj in del, je skoro dogotovljeno. Ženski komité v Chicagu „Board of Lady Managers“, izraža željo, da bi se ženske vseh kulturnih narodov udeležile velevažnega dela.

* (Ponarejena hrvaška slivovka.) Odkar so v sled novih višjih davkov na opojne pijače izdeluje manj slivovke v naših krajih, posebno tudi na Hrvaškem in v Bosni začeli so špekulanti v Bremeu in v Parizu ponarejati to pijačo. Izdelujejo neko slivovko, ki je mnogo ceneja od prave, ki je pa zato tudi dosti slabša. Prodajajo jo kot pristno blago v sodčih, ki imajo bosenski grb in

napis: „Jus de prunes, Bracka Bosna“ (Sok iz šljiv Brčka Bosna). Boste pa ta ponarejeni „sok“ ni nikdar videl. Speča se te ponarejene slivovke mnogo, ker je, kakor že rečeno, ceneja od prave.

* (Popolno milo.) Znan narodni gospodar rekel je nekoč: Kolikor več mila kateri narod potrebuje, toliko večja je njegova kultura. Ako je ta gospod meril kulturo po množini porabljenega mila, imel je dober razlog zato, kajti prav pri narodih, stoječih na nižji stopinji kulture, ne poznajo mila, ker so vajeni nesnage, navzlic temu da imajo dovolj vode. Pri kulturnih narodih pa je milo jako važna stvar in poraba te stvari v čiščenje je velikanska. Kakor pa telesu ni koristna težka, neprebavna hrana, tako potrebuje tudi koža takšno milo, katero bode zdravju koristno. To pa je kakor se kaže težko reči, katero milo je najbolje, in dolgo je poskušati predno se najde najpripravnejše milo. Tudi Doeringovo milo je takšno. To milo zadostuje vsem higijeničnim tirjatvam, je brez alkalične primesi, očisti kožo vse nesnage in jo dela svežo in prožno. V estetiškem oziru je omeniti, da ima to milo prijeten duh, in da je dosti ceneje od drugih izdelkov. Te prednosti zagotove Doeringovemu milu velik uspeh in res je to sedaj prvo milo.

* (Potres.) Iz Odesse se poroča, da je potres dne 18. t. m. razrušil tri vasi blizu Erivana, glavnega mesta ruske Armenije. Sedemindvajset ljudi bilo je ubitih pod razvalinami.

Promovano l. 1891.
častno diploma c. in kr. trgovskega ministerstva.

Prirodna Studenčna sol iz Marijanskih kopeli

(v praških in kristalizovano).

Dobljena iz najbogatejšega zdravilnega vrelna v Marijanskih kopelih, iz Ferdinandovega vrelna, po izhlapiju brez drugih primesi, in ima po analizi prof. dr. Ernesta Ludwiga v sebi najupljuje stvarne slavnega tega zdravilnega vrelna ter upliva njemu analogno: lahko čistilno, kiseline uničuje, ugodno na prebavne organe, toščobo odpravlja itd. (73-14)

Pristno samo v flakonih ali v praških v kartonih, na katerih je natisnjena varnostna znamka.

Pastile iz Marijanskih kopeli

narejene iz naravne vrelna soli iz Marijanskih kopeli — v originalnih školjčkah. Dobiva se v trgovinah z mineralnimi vodami, dišavami in v lekarnah.

Salz-Sud-Werk Marienbad (Böhmen).

Tujci:

24. maja.

Pri Matiči: Eiser, Oser, Balter, Kaiser, Reingruber, Orešnik, Rubini, Szeps, Harth, Eisler z Dunaja. — Eichinger iz Brna. — Terpotec iz Trbovelj. — Zaribnitzky iz Gradca. — Egersdorfer iz Celja. — Schütte iz Berlina. — Lavrič iz Trsta.

Pri Sionu: Lehozky, Milek, Miesec, Gombo, Vatter, Semen z Dunaja. — Winkelhofer, Diamand, Reinitzer iz Gradca. — Eisler iz Velike Kanize. — Wisskopf, Mahler iz Prage. — Haas iz Kamnika. — Mankoč iz Trsta. — Fischer z Reke.

Pri južnem kolodvoru: Strauss, Missoni z Reke. — Rizal iz Beljaka.

Pri avstrijskem cesarju: Jeseršek iz Vrhnike. — Mussina z Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Witzler iz Gradca.

Umrli so v Ljubljani:

23. maja: Janez Brugger, dninar, 26 let, Poljansk nasip št. 50, morbus brightii.

24. maja: Julija Betteto, metljarjeva žena, 31 let Florjanske ulice št. 3, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
24. maja	7. zjutraj	738.5 mm.	14.2° C	sl. jzh.	dež.	8.70 mm.
	2. popol.	738.4 mm.	19.0° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	738.9 mm.	14.8° C	sl. vzh.	jašno	dežja.

Srednja temperatura 16.0°, za 0.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 25. maja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	96.05	96.05
Srebrna renta	95.50	95.55
Zlata renta	113.15	113.25
5% marčna renta	100.85	100.85
Akcije narodne banke	997.—	996.—
Kreditne akcije	318.50	320.—
London	119.50	119.45
Srebro	—	—
Napol.	9.49 1/2	9.49 1/2
C. kr. cekini	5.65	5.66
Nemške marke	58.55	58.55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	141 gl. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	184
Ogerska zlata renta 4%	110	80
Ogerska papirna renta 5%	100	70
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75
Kreditne srečke	100 gl.	188
Rudolfove srečke	10	24
Akcije anglo-avstr. banke	120	150
W. L. M. way-društ. velj. 170 gl. a. v.	239	—

Ivan C. Röger, trgovec in posestnik, javlja v svojem in svoje obitelji imenu sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrla iskreno ljubljena, nepozabljiva mati ozioroma stara mati in tašča, blagorodna gospa

Ana Röger roj. Hribar

hišna posestnica,

danes po polnoči ob 1/2 uri po dolgi mučni bolezni in previdena s sv. zakramenti za umiračo v 85. letu dōbe svoje.

Truplo predrage pokojnice prenešeno bode jutri v četrtek, dne 26. maja, ob 1/6 uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 44, na mirodvor k sv. Krištofu ter bode ondu položeno v lastno rakev.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi pri sv. Petru v Ljubljani.

Blago ranjko priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani, dné 25. maja 1892.

Zahvala.

Za vsestransko izkazano sočutje mej boleznijo in povodom smrti naše predrage mame, gospe

Ane Lokar roj. Presel

za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, posebno darovateljem lepih vencev, slav. šolskemu vodstvu, slav. pevskemu društvu v Sturiji za givljivo petje, slav. društvu za podporo rokodelcev v Ajdovščini, sploh vsem prijateljem in znancem, kateri so nas v veliki žalosti kakorsibodi tolažili, izrekamo tem potom našo presrečno zahvalo.

V Ajdovščini, 24. maja 1892. (596)

Rodbina Lokar.

Pozor gospodinje!

MAGGIJEVA zabela za juhe

pri Ivanu Luckmann-u. (20-27)

Švicarija.

Jutri v četrtek dne 26. maja 1892. l.

VELIK VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 3 1/2 uri.

Ustoppina 20 kr. Otroci prosti.

K obilnemu obisku vabi najuljudneje

(602) Hans Eder.

Primerna darila za birmance

priporoča častitemu p. n. občinstvu (538-2)

J. ČERNE upar

Sv. Petra cesta št. 2.

Kavarna Orient na Reki

prodá se ali se dá v zakup.

Lepa lega na trgu Ūrmény; visoki prostorni lokali. — Ponudbe vsprejema lastnik gosp. Josip Bolé na Reki. (554-3)

Uran in Večaj

Ljubljana, Gradišče, Igriške ulice št. 8

priporočata (510-4)

p. n. častitemu občinstvu svojo velike zaloge vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po niskih cenah.

Učenec

pridnega zadržaja, slovenskega in nemškega jezika zmožen, z dobrimi spričevali, **vsprejme se takoj** v trgovino **F. Skušek-a v Metliki.** (599-1)

Pri podpisanki dobé (499-7)

dame

za nizke ceno pomoč in svet, kakor tudi za gotovi čas **penzije** (popolno oskrbovanje).

Udova Emilija Nasko

zdravnikova hči, preskušena babica, **Gospodske ulice št. 3, I. nadstropje.**

Uhođ in zvonec sta tudi v Židovskih ulicah št. 4.

Služba

občinskega tajnika na Blokah

z mesečno plačo 34 glđ. je **izpraznjena.** — Prošnjiki ulež naj prošnje do **1. julija t. l.** pri podpisnem županstvu.

Županstvo na Blokah

dne 14. maja 1892.

Ivan Modic,
župan.

(545-3)

Vincenc Čamernik

kamnosek

v Ljubljani, Parne ulice h. št. 9

se najljubneje priporoča prečastiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela

kakor altarjev, obhajilnih miz itd., slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših, po najnovejših obrisih prav lično in iz različnih vrst marmorjev izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem zgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljno zidanega temelja nagibajo, **popravlja brezplačno dvakrat na leto** in sicer spomladi in pred Vsemi Svetimi.

Tudi p. n. **stavbenim podjetnikom** se priporoča za vsakovrstna

stavbinska dela

katera **fino, trpežno in ceno** izvrši. (595-1)

— **Filijalo sem popolnoma opustil.** —

V lončarnici gospoda **Mihaela Altzleblerja** v Colji **vsprejmeta se takoj** (600-1)

2 pomočnika in 2 vajenca.

Mlad komi

spreten in dober prodajalec, z dobrimi priporočili, **vsprejme se v prodajalnice z mešanim blagom.** — Ponudbe naj se pošiljajo pod znakom: **P. L. 124** na upravištvo „Slovenskega Naroda“. (555-4)

Največjo zalogo

raznovrstnih škarij, jedal, nožev za salame in slanine rezati in kuhinjskih nožev; najfinejših britev, vrtnarskih, lovskih in žepnih nožev imam podpisani.

Prodajam na debelo in drobno.

Izdelujem po naročilu vsa v mojo stroko spadajoča dela in prevzajem tudi popravljanje in brušenje.

V blagovoljnost naročnikov priporočam se najljubneje (396-7)

N. Hoffmann

izdelovatelj kirurških instrumentov, nožar in or ožar; odlikovan z diplomami in svinjnjami i. t. d.

V Ljubljani, Mestni trg št. 12.

Na najnovejši in najboljši način **umetne** (228-23)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Naslovna knjiga
Kranjsko. (428-4)

Uspeh

se doseže le tedaj, ako se naznani primerno sestavljeno in tiskarski dobro prirejena in če se izberejo pripravniki listi. V dosegu tega, naj se vsakdo obrne do ekspedicije naznanil **Kudolf Messe**, na Dunaji I, Seilerstätte 2; ta firma da za dosegu uspeha potrebna pojasnila brezplačno in pošilja načrte na upogled. V račun se stavljajo samo originalne cene časnikov in dovoljujejo se visoki odstotki, ako je naročilo večje, tako da prihrani listi, kdor se posluži tega zavoda, tudi pri gotovih stroških.

V najem se odda gostilna

ob državni cesti mej **Laščami** in **Ribnico**, in sicer 4 sobe, 2 obokani kleti, kuhinja, shramba jedil in prostoren hlev, svinjak in vsa hišna oprava s pravico prodajati tobak in prenočevati tujce. Prometa je mnogo in ga bode še več, kadar se bode gradila **Dolenjska železnica**, ki pojde prav tod. Pogoji so ugodni, eventuelno se hiša tudi proda.

Jožef Polanc

(587-2) Praprače št. 9, pošta Vel. Lašče.

Vsakovrstne

vozičke za otroke

dobro, jako solidno in ukusno izdelane, priporoča komad po glđ. 5.—, 6.—, 7.—, 7.50, 8.—, 9.— in 10.— do glđ. 20.— (540-8)

Kočevska domača obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepoto; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan nesnatne luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgladi na obrazu nastale gube in kžave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred glđ. 1.50. (22-10)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodnejše milo, za kožo nalaše pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v **Ub. pl. Trukócsy-ja** lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema **W. Henn, Dunaj, X.**

Vozniki

iz Ljubljane in okolice in z Dolenjskega, kateri se hočejo udeležiti prevažanja orodja za zgradbo **Dolenjske železnice** potrebnega, oglasé naj se v pisarnici podjetnikov v **Gospodskih ulicah št. 3** v Ljubljani, ali pa na **Rudolfovem kolodvoru** pri **magacinerju** podjetnikov. (588-2)

Primerna darila za Binkošti

priporoča uljudno

Fran Čuden,

urar,

preje **J. GEBÄ.**

v Ljubljani, Slonove ulice šte. 11,

ter vabi uljudno slav. občinstvo na ogled svoje **velike izborne zaloge** najraznovrstnejših žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, **stenskih ur z nihalom**, ur **stojalom** in ur **budilnic** (Weckeruhren), ur z **godbo** in **godbenih valčkov** v ličnih politiranih omaricah, raznovrstnih **veržic**, **prstanov** in **uhanov**.

— Ilustrovani ceniki na željo gratis in franko. (516-3)

Zavarovanja zoper škode po toči

na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem prevzema za cenene, stalne premije

glavni zastop v Ljubljani

(pisarnica: Rožne ulice št. 15)

ogersko-francoske zavarovalnice „Franco-Hongroise“.

Poroštveni zaklad znaša nad 6¹/₂ milijonov glđ. av. velj.

Škode, katere se primerijo, se takoj cenijo in točno poplačajo.

Premijo je, kdor to želi, plačati tudi šele na jesen.

Društvo plačalo je doslej nad 50 milijonov goldinarjev a. v. za škode, nastale svojim zavarovancem.

Ponudbe gledé prevzetja agentur doposlati je gori imenovanemu glavnemu zastopu, kateri prevzema tudi zavarovalne ponudbe in daje drage volje vsakeršna pojasnila. (435-3)

COGNAC

star, pristen. Naravnost iz Cognac-a (Francosko). Zdravniki ga priporočajo kot sredstvo, ki posebno krepča slabotne, bolne in prebolele. Mala steklenica $\frac{2}{10}$ litra 1 gid. 75 kr.; velika steklenica $\frac{4}{10}$ litra 3 gid.

Piccoli-jeva lekarna
„Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59-1)

Po visoki c. kr. deželni vladi koncesionovano

Tecaji
za pouk o pri-
krojevanji
pričenjajo:
za dame
1. dan,
za moške krojače
15. dan
vsacega meseca.

Udeleženci
dobé
veljavna spri-
čevala.

Natančnejša
pojasnila daje:
Vojja učilišča
M. KUNC.

krojaško-obrtno učilišče
(5) v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7. (517)

Primarij
DR. E. ŠLAJMER
stanuje od 10. t. m. (509-5)
v Poljskih ulicah h. št. 4.
Ordinuje za kirurškične bolezni od
2.-4. ure popoldne
(izvemši nedelje in praznike).

RADINJSKA
natron-litijonova
SLATINA.

Izborna sredstvo zoper protin in bolezni na mehurji.
— Osveževalna pijača, odlikujoča se po tem, da ima v sebi **jako mnogo ogljikove kiseline.** — Ceniki se dobé povsod, kjer imajo to slatino na prodaj, pošilja je pa tudi **ravnateljstvo zdravilišča Radinjskega na Štajerskem.**

(379-6)

Gostilnica „pri vrtnarji“ v Gradišči.

Uljudno podpisani usoja se naznaniti p. n. občinstvu najudaneje, da je prevzel

gostilnico „pri vrtnarji“
v Gradišči

tik nunskega samostana, katero bode vodil na svoj lastni račun. Potrudil se bode kar je le najbolj mogoče, postreči cenjenim gostom z **najboljšim pristnim dolenskim vinom**, Steinfeldskim marenim pivom in dobrimi, okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili. Prenovil je tudi **kegljišče** na vrtu, katero je jako pripravno. — Za mnogobrojni obisk se priporoča Z odličnim spoštovanjem

Ivan Tomc
gostilničar.
(563-2)

Potrdilo: Podpisani potrjujem, da si je gospod **Ivan Tomc**, v tukajšnji Trški gori **najboljšega pristnega vina nakupil.**
Na Grmu dne 18. maja 1892.
R. Dolénc
vodja deželne kmetijske šole.

Najboljše milo v Ljubljani!

Doeringovo milo s sovo

je kakor znano najmilejše, najčistejše in najpripravnejše milo za

gojitev kože in lepote
in se dobiva odslej v vseh boljših trgovinah s parfumerijami, leki in kolonijalnim blagom.

To milo dá koži mladostno svežost ter jo vzdrži do visoke starosti

nežno in gladko.

Doeringovo milo ni samo v vseh tukajšnjih naj-finejših damnih boudoirih, ampak skoro v vseh hišah v Ljubljani in v okolici **v izključni porabi,** X. (362-2) vsakdo jo rabi, komur je za to, da **lepo, zdravo in čisto kožo dobi.**

Ker je Doeringovo milo s sovo **samo milo**, to je, ker je sestavljeno samo iz toščobe in luga in nima nepotrebnih primes, niti lošča, niti sode, **tudi se je jako malo porabi**, a moči je je porabljeni do zadnjega kosčka, a navzlic temu da je najboljše in kot koži najkoristnejše milo priznано, je vender **najcenejše toaletno milo na svetu.**

Vsakemu komadu **Doeringovega mila** utisnjena je naša varstvena znamka, **sova**, odtod imenovanje: „**Doeringovo milo s sovo**“.
Cena 30 kr. komadu.

Dobiva se: Avg. Auer, lekar Grötschl, Ant. Krisper, Ed. Mahr, Mayr-jeva lekarna pri „zlatem jelenu“, Piccoli-jeva lekarna pri „angelju“. V Kranju: Martin Pettan. **Generalno zastopstvo za avstro-ogersko: A. MÖTSCH & Co., Dunaj I., Lugeok 3.**

SVARILO!

Usojamo si opozoriti slavno p. n. občinstvo najudaneje, da se ne prodaja

Kathreinerja Kneippova-sladna-kava
nikdar na prosto

ampak samo v belih originalnih zavojih z modrim tiskom à $\frac{1}{2}$ kilo, ca. 200 in 100 gramov, na katerih je naš podpis in poleg stoječa varnostna znamka.

Zlasti je paziti na varnostno znamko, kajti posnetki, s katerimi se hoče oslepariti cenjeno občinstvo, so silno razširjeni. Papir, tisek in besedilo vse je natanko posneto po našem fabrikatu, samo velečastnega gospoda župnika slike in našega podpisa ni na falsifikatih. — Nihče naj ne sodi o Kathreinerja Kneippovi-sladni-kavi, ako ni dobil pristnega blaga v zavoji, na katerem je natisnjena varnostna znamka. (417-6)

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Berlin — Dunaj — Monakovo.

Banka
J. C. MAYER
ima čast naznaniti, da je **osnovala**
giro-oddelek
in prosi, naj se to blagohotno na znanje vzame.
Imovina v giro-računu se do druge odločbe obrestuje po 3% na leto.
V Ljubljani, dne 18. majnika 1892. (547-3)
(Določbe, veljavne za giro-oddelek, dobé se v bančni menjalnici brezplačno.)

Kakor zmeraj, dobé se tudi
 letos
 najlepši in najcenejši

otročji vozički

samo pri (397-7)
Anton Obrezi,
 tapecirarji
 v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.
 Elegantno, fino in močno blago.

Sezona od 1. aprila do konca oktobra.

Do 1. junija in od 1. septembra je tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravišče

Krapina-Toplice

na Hrvatskem

oddaljeno od postaje „Zabok Krapina-Toplice“ vožno uro, izredno močne 30 do 35° R tople akrototerme eminentne zdravlilnosti zoper protin, revma v mišicah in členih in njih nasledkov, zoper ischias, nevralgije, kožne bolezni in rane, zoper kronični morbus-brighii, otrpnenja i. t. d. Velike basinske, polne in separate mramorne ter douche kopeli, izvrstno urejene sudarije (pótné sobe). Masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. Vsak modern komfort. Jako dobre restavracije in zmerne cene. Zdraviška godba, velike senénate promenade. Od 1. maja vsakdanja poštna zveza z Zabokom in Poličanom.

(418-7)

Kopališčni zdravnik: **Dr. Josip Weingerl.**

Primerna darila za Binkošti.

Friderik Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 16.

priporoča svojo zalogo zlatih, srebrnih, tulskih, jeklenih in nikljevih ur za gospode in gospe, kakor tudi vse vrste stenskih ur in ur z budilom po najnižjih cenah. (521-3)

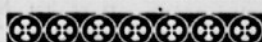
Novosti v renaissance- in barok-urah, ki se slogu primerno izvršé.

Poprave naglo in dobro.

Izvrstno blago.

Točna postrežba.

Nizke cene.

! Razprodaja !

Pozor!

gospodinje!

Pozor!

Razprodaja

modrobelo posteklene ploščevinaste kuhinjske posode

pri

Andr. Druškovič-u

trgovina z železjem

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Dobiva se tudi vsakovrstno hišno in kuhinjsko orodje po najnižji ceni. — S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem, gostilničarjem, predstojništvom bolnic itd. najboljša prilika, svoje hišno in kuhinjsko orodje po ceni dopolniti ali pa si novo omisliti.

Nevestam priporočam svojo nalašč za novo gospodarstvo sestavljeno hišno potrebščino iz železa od gl. 15.— do gl. 200.—.

Vnanja naročila se takoj in vestno izvršé. (54-38)

! Razprodaja !

! Najnižje cene !

Otvoritev kamnoseške obrti

v Ljubljani, sv. Petra nasip 33, poleg mesarskega mosta.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu usojam si podpisani javljati, da sem po dolgotrajnem praktičnem delovanju kot kamnoseški delovodja otvoril dne 15. t. m. svojo

kamnoseško delavnico

v Ljubljani, sv. Petra nasip, poleg mesarskega mosta,

na prostoru, kjer je deloval ranjki moj oče okolu 40 let, v kateri bodem izdeloval vsa v mojo stroko vstevajoča se dela.

Prav posebej pa bodem posvetil svoje znanje umetnemu (592-1)

cerkvenemu delu

v vsakej obliki po poljubnih načrtih in obrisih. — Imel bodem v zalogi tudi najraznovrstnejše nagrobne spomenike iz finega in bolj navadnega kamna izvršene. Stavbinska dela izvrševal bodem solidno, natančno iz dobrega blaga.

Cena bode nizka, primerna povsem poštenemu, trpežnemu delu.

V nadeji, da se mi bode odzvala prečastita duhovščina in slav. občinstvo s prav obilnimi naročili, beležim velespoštovanjem

IGNACIJ ČAMERNIK,

kamnosek.

Sv. Petra nasip št. 33, poleg mesarskega mosta v Ljubljani.

Zaradi neugodnega vremena in še velike zaloge
razprodajam najceneje
 okičene in neokičene

slamnike za dame, potem solnčnike
ter sukančne in svilnate rokovice.

Za poletno sezono:

srajce za turiste, bombaževi, svilnati
in usnjeni pasi

po najnižjih cenah pri

(956-23)

J. S. Benedikt-u v Ljubljani.